

זמני כניסת ויציאת השבת

הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
7:03	8:17	8:54
7:19	8:19	8:51
7:11	8:20	8:52
7:16	8:17	8:50
8:54	9:00	9:25
8:23	9:55	10:04

שבת

עלון שבועי להנחלת נועם כבוד השבת וקדושתה

מוצאיהם למסעיהם

לטובה וברכה

כבר הבהרנו והודענו מספר פעמים, כי עלון זה, ראשית הגותו ורעיון הוצאתו, בא על ידי הקריאה והעצה הברורה שנאמרה על ידי גדולי ישראל שליט"א לחזק ולהשריש את החשיבות של התוספת בשמירת השבת ובקדושתה, על ידי מניעה מעשיית מלאכות בשעה מוקדמת יותר של ערב שבת, כאשר הם אמרו בבירור, שעל ידי כך תבוא הברכה והישועה. דבר שהתגשם מול עינינו ברוך ה'.

עומדים אנו על סף סיומם של שנתיים מאז החילונו בהוצאתו לאור של עלון זה, כאשר כבר יצאו לאור מעל 90 עלונים ברציפות מידי שבוע בשבוע, שהביאו את דבר נועם קדושת השבת לרבבות קוראים בכל רחבי תבל. הרעיון הלז מכה הדים רבים ברחבי העולם, ורבים ראו בזה ברכה וישועה.

הדברים מקבלים משנה תוקף בשבועות אלו, ימי בין המצרים, שכפי המתבאר בדברי הנביאים ובדברי חז"ל הקדושים, הרי ששמירת השבת היא הערובה לבניינה של ירושלים, וחילול השבת הוא שהביא לחורבנה של ירושלים. כך שלא רק ישועה פרטית יכולה לבוא על ידי תוספת חיוק בשמירת השבת, אלא אף כל האומה כולה יכולה להיוושע על ידי כך, וכמאמר רבותינו שאלמלי שמרו ישראל שתי שבתות, מיד היו נגאלים.

גדולי ישראל שליט"א עוררו כי מן הראוי בשבוע זה בערב ראש חודש, להתאסף לאסיפות תפילה והתעוררות, ובפרט על ידי ילדי ישראל. התקופה שלנו אינה תקופה קלה, שומעים אנו לא אחת על צרות שונות ומשונות המתרחשות לא עלינו, אנשים מתקשים בפרנסתם, ועמך ישראל זקוקים לישועה בכלל ובפרט. ראוי הוא הדבר, כי מלבד הזעקה והתפילה לה, נקבל על עצמינו דבר מה לחיוק, כדי להמשיך עלינו שפע ברכה וטובה, ומיוחדת היא השבת שכחה רב להשפיע רוב ברכה וישועה.

שיתחדש עלינו החודש הבא לטובה ולברכה לששון ולשמחה.

היו במסעות, אלא רובו של הזמן היו בחניות, כפי שמטעים רש"י. אך יחד עם זאת, כל אותו זמן נקרא מסעות, כפי שהפסוק מעיד: "אלה מסעי בני ישראל", ולא נאמר "אלה חניות בני ישראל", ללמדך שכל אותו זמן שבהם עדיין לא הגיעו אל המנוחה הקבועה, הרי זה נחשב בתוך המסע, גם אם נמצאים בשעת חניה.

כך זה גם ביחס למחזור החיים של כל אדם, ביחס לעולם הזה ולעולם הבא יום שכולו שבת ומנוחה. וכך זה גם ביחס למחזור השבועי, כשמידי שבוע אנו נוסעים בימות החול בדרךנו ליום השבת, יום מנוחה וקדושה. נכון שגם בימות החול, זקוק אדם לשעות מנוחה, אם זה במנוחה רוחנית מעמל היום ומירוץ החיים, ואם זה במנוחה פיזית ושעות מרגוע. אך עדיין כל זה נחשב מסע, אין זה מנוחה מוחלטת, המנוחה המוחלטת זה רק ביום השבת ביחס לימות החול, או בעולם שכולו שבת ביחס לעולם הזה.

בתקופה זו של השנה, רבים יוצאים לימי חופשה ומנוחה, זרם החיים פוסק מעט מהילוכו השוטף, בשל גל החום הכבד השוטף את כדור הארץ בחלקו הגדול. אך עדיין אין זה מנוחה מוחלטת, אין זה המנוחה הרצויה.

אדם הרוצה מנוחת אמת, מנוחת שלום, מנוחת שלווה, מנוחה שלמה, לא יוכל להשיג זאת ללא טעימה ממנוחת השבת, שהיא היא המנוחה האמיתית שאותה רוצה הקדוש ברוך הוא.

אל נחפש מנוחה במחוזות אחרים, נמצא את המנוחה האמיתית ביום המנוחה, יום הקדושה, כך יהפכו כל ימות החול כמסע למנוחה השלמה, שיכירו וידעו כי היא מנוחה מאת ה', מוצאיהם למסעיהם על פי ה'.

שגם בתוך כל הגזירות שנגזרו עלינו, יש הרבה נקודות חסד ואור, המראות את האהבה והחובה של הקדוש ברוך הוא לעם ישראל בכל מצב.

אמנם כהוראת חיים יש לנו ללמוד מפרשה זו לקח נוסף. החיים כולם הם מסעות, כל אחד נוסע ונע ונד כל חייו ממקום למקום, החיים בעולם הזה אינם חיים של מנוחה, המנוחה היא רק בעולם הבא, וכפי שרש"י מביא בתחילת פרשת וישב, ביקש יעקב לישב בשלוה, ואמר הקדוש ברוך הוא לא דיין לצדיקים שהם יושבים בשלוה בעולם הבא שמבקשים לישב בשלוה בעולם הזה. כי החיים בעולם הזה הם חיים של מסעות, וכל יהודי ויהודי עובר מסעות ותחנות שונות במרוצת שנות חייו כאן בעולם הזה, עד שמגיע הוא אל עולם שכולו מנוחה ושלוה.

אך כמו שבמדבר במסעות של בני ישראל, לא היו כל החיים רצופי מסעות, אלא הם היו מסעות אל חניות, עד לחניה הקבועה בארץ ישראל, כך הם גם החיים של כל יהודי ויהודי. לכל יהודי יש אמנם מסעות רבים בכל שנות חייו, עד שמגיע הוא אל נחלת עולמו לאחר אריכות ימיו ושנותיו, אך גם באותם מסעות ישנם חניות לא מעטות. כשם שהעולם הבא ביחס לעולם הזה, הוא עולם של מנוחה מול עולם של מסעות, כך זה גם בכל שבוע ושבוע, כאשר יום המנוחה יום השבת הוא עולם של מנוחה, מנוחה ממסעות החיים אותם נוסעים במהלך כל ימות השבוע.

גם בתוך מסעות החיים שהאדם נוסע, הוא זקוק לרגעי ושעות מנוחה, כי הרי אין מצב כזה של נסיעה תמידית, כפי שגם ראינו ונוכחנו במסעות שנסעו בני ישראל במדבר, שלא כל הזמן

בפרשה זו, הפרשה המסיימת והמסכמת של החומש הרביעי - חומש במדבר, המכונה גם חומש הפקודים, לומדים אנו על סיכום המסעות אותם עברו בני ישראל בעת שהותם במדבר, כשהתורה הקדושה מפרטת בפירוט רב את כל המקומות שבני ישראל נסעו אליהם וחנו בהם. ארבעים ושנים מסעות מונה התורה, שבהם עברו בני ישראל בעת שהותם במדבר.

מפרשי התורה עמדו על פשר הדבר שהתורה מאריכה כל כך בפירוט אותם מסעות שנסעו בני ישראל במדבר, שהרי לכאורה כל התורה היא תורת חיים, הבאה ללמד אותנו הליכות חיים והתבוננות בכל תהלוכות החיים, והתורה אינה ספר סיפורים והיסטוריה חלילה, ואם כן עלינו להתבונן וללמוד מה באה התורה ללמד אותנו בפירוט אותם מסעות שנסעו בני ישראל במדבר.

תשובות רבות מצויות על כך בספרי המפרשים, ובראשם בפירוש רש"י בתחילת הפרשה, המסביר בשמו של רבי משה הדרשן, כי מסעות אלו נכתבו כדי להודיע את חסדיו של מקום, שעל אף שנגזר על בני ישראל להתטלטל ולהיות נעים ונעים במדבר במשך ארבעים שנה, לא היו מתטלטלים ונעים ונדים ממקום למקום במשך כל ארבעים השנה, שהרי מתוך ארבעים ושתים המסעות שמנויים בפרשה, ארבע עשרה מהם היו בשנה הראשונה לפני הגזירה, ושמונה מסעות היו בשנה האחרונה לאחר פטירתו של אהרן הכהן בהר, כך שבמשך כל שלושים ושמונה השנים שבינתיים נסעו רק עשרים מסעות. לימוד זה הוא בעל לקח עצום לכל משך הגלות הארוכה אותה אנו עוברים, כאשר עלינו להתבונן

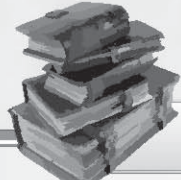

לשון חכמים

כֹּה אָמַר ה' הַשְּׁמֵרוּ בְּנִפְשׁוֹתֵיכֶם וְאַל תִּשְׂאוּ מִשָּׂא בְיָוֵם הַשְּׁבֵת וְהִבְאֵתֶם בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם: וְלֹא תוֹצִיאוּ מִשָּׂא מִבְּתֵיכֶם בְּיָוֵם הַשְּׁבֵת וְכָל מְלֶאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ וְקִדְשָׁתֶם אֵת יוֹם הַשְּׁבֵת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת אֲבוֹתֵיכֶם: וְלֹא שְׁמַעוּן לֹא הָטוּ אֶת אָזְנָם וַיִּקְשׂוּ אֶת עַרְפְּסָם לְבִלְתִּי שְׁמוֹעַ וּלְבִלְתִּי קַחַת מוֹסֵר: וְהָיָה אִם שְׁמַעַתְּם תִּשְׁמַעְנוּ אֵלַי נְאֻם ה' לְבִלְתִּי הִבִּיאוּ מִשָּׂא בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת בְּיָוֵם הַשְּׁבֵת וְלִקְדָּשׁ אֵת יוֹם הַשְּׁבֵת לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת בָּהּ בּוֹ כָּל מְלֶאכֶה: וּכְאֹ כַּשַּׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת מְלָכִים וְנָשִׁים יֵשְׁבִים עַל פֶּסַח דָּוָד רִבְבִים בְּרִכְבָּב וּבִסּוּסִים הַקֹּה וְנָשִׁירֵיהֶם אִישׁ וְהוֹדָה וְיִשְׁבִּי וְיִשְׁלָם וְיִשְׁבֶּה הָעִיר הַזֹּאת לְעוֹלָם: וּכְאֹ מַעֲרִי וְהוֹדָה וּמִסְבִּיבוֹת יְרוּשָׁלַם וּמִאֲרָזִים בְּגִמְוֹן וּמִן הַשְּׁפֵלָה וּמִן הַקֶּהר וּמִן הַנֶּגֶב מִבְּאֵים עוֹלָה וְנֹבַח וּמִנְחָה וּלְבִנְיָה וּמִבְּאֵי תוֹדָה בֵּית ה': וְאִם לֹא תִשְׁמַעוּן אֵלַי לְקַדָּשׁ אֵת יוֹם הַשְּׁבֵת וּלְבִלְתִּי שְׂאֵת מִשָּׂא וְכַּשַּׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם בְּיָוֵם הַשְּׁבֵת וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּשַׁעֲרֵיהָ וְאֶקְלָה אֶרְמֵנוֹת יְרוּשָׁלַם וְלֹא תִכְבָּה:

ירמיהו יז, כא-כו
אחר שהחליט ה' גורתו, חזר מדת הרחמים ונתן להם תרופה קלה שלא תוחרב ירושלים, והוא אם ישמרו את השבת מחללו, וזה כמו שאמרו חז"ל (שבת קיח, ב) שכל השומר שבת כהלכתו אפילו עובד עבודת אלילים כדור אנוש מוחלין לו, כי שמירת השבת תעיד על אמונת החידוש וההשגחה ומכחיש את עבודת אלילים, ואם כן אי אפשר שחטא עבודת אלילים יגרום החורבן אחר שבשמירת השבת מעיד בהפך שה' ברא העולם ומשדד את המערכה, וכבר אמרו (שם) שאם שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלים, וכל שכן שיועיל זכות השבת שלא תחרב ירושלים.

מלבי"ם ירמיהו יז, יט

פניני הלכה

שאלה: במקומות נופש רבים, מצוי שהם מחזיקים גינים לעשות מלאכות שונות במהלך השבת, ולעתים הם מודליקים ומכבים מכשירי חשמל שונים לצורך אורחי המקום, האם מותר להשתמש באותם מכשירי חשמל שהופעלו על ידם.

תשובה: אסור ליהנות ממלאכת גוי שעשה אותה עבור יהודי, בין אם הגוי עשה אותה מודעת היהודי, ובין אם עשה את המלאכה מודעת עצמו, כל שכוונתו היתה לצורך יהודי, אסור ליהודי ליהנות מאותה מלאכה במשך כל השבת עד מוצאי שבת בתוספת זמן "כדי שיעשה", כלומר בזמן הראוי במוצאי שבת לעשות את אותה מלאכה. ואף למי שהמלאכה לא נעשתה עבורו במיוחד, אסור לו ליהנות מאותה מלאכה שעשה אותה הגוי לצורך יהודי. אמנם, אם הגוי עשה רק מלאכה דרבנן, אסור ליהנות מאותה מלאכה רק מי שנעשה הדבר בשבילו וגם לבני ביתו, אבל ליהודי אחר מותר ליהנות מאותה מלאכה אף בשבת עצמה. ואם הגוי עושה את המלאכה גם לצורך עצמו, אף אם הוא מתכוון בכך גם עבור ישראל, מותר ליהנות מאותה מלאכה, אם אין צורך להרבות במלאכה זו לצורך אחרים. ויש מהפוסקים שכתבו, שכן הוא הדין גם כמי שמחה בגוי שלא יעשה את המלאכה, והגוי לא שמע בקולו ועשה את המלאכה, שהדבר נחשב כאילו הגוי עשה את המלאכה לצורך עצמו. אך אם אכן ישנו גוי כזה שעושה מלאכה גם כשמוחים בו, חייבים לגרש אותו מהבית, אם הוא עובד ברשותו של ישראל.

לאור זאת, אם הגוי הדליק מכשיר חשמלי, שיש בהפעלתו איסור דאורייתא, והפעיל זאת לצורך האורחים בלבד, כגון שהדליק מזגן בחדר שיש בו יהודים בלבד, במקום שאין היתר של חולה להדליק את המזגן על ידי גוי, אסור לאף יהודי להשתמש ולהנות ממזגן זה במשך השבת.

מקורות: שולחן ערוך סימן רע"ו סעיף א' ונושאי כלים שם.

פרשת השבת

וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל פִּי ה' וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם: (לג, ב)

המפרשים עמדו על לשון הפסוק שיש בו כפילות שחזרה התורה פעמיים על הענין של מוצאיהם ומסעיהם, וגם על היפוך הלשון שבתחילה נאמר מוצאיהם למסעיהם, ואחר כך נאמר מסעיהם למוצאיהם. בספר שם משמואל ביאר את הענין, כי הנה מוצא נקרא מקום החניה שחזרו ויצאו משם, והנה כל המסעות במדבר היו לכפות את צד הרע על ידי מלחמת היצר שהיה להם במקום זה, שצד הרע היה מתאמץ להכניס בהם מחשבות רעות ולהחשיך את עיניהם, והם בכח תורתם ועבודתם בצד הקדושה התגברו על צד הרע בפרט אחד, ומזה נעשה חניה מלשון מנוחה, שהיתה להם מנוחה מצד הרע באותה בחינה רעה שלא טרדה אותם יותר.

אך לא זו היתה תכלית כוונתם, אלא במה שהשיגו מחניה זו החליפו כח לעשות עוד מסע ולהכניע את הצד הרע בפרט אחר יותר גבוה, וכך היו כל מ"ב מסעות שבכוח הקדושה שהשיגו מחניה הראשונה חזרו לעשות מסע.

וכך הענין בשבת שאחר ששת ימי המעשה, שבכל הטורח בעבודת ה' יתברך שהיה בששת ימי המעשה, כאשר בא יום השבת באה מנוחה, ושורה על כל המעשים שפעל בששת ימי המעשה קדושת ועונג שבת, ובכוח הזה מתברכים כל ששת הימים, והוא מחליף כוח לעבודת ה' בכל ימי המעשה הבאים, עד שבא יום השבת השני ושורה גם על זה קדושת שבת, וחוזר חלילה.

וזה הפירוש 'מוצאיהם למסעיהם', שכל היציאה היתה רק למען לחזור ולהתחיל בעבודה החדשה, כדי שיבואו אחר כך לחניה, וזהו 'מסעיהם למוצאיהם', וחוזר חלילה.

אמרת השבת

כל מקדש שביעי כראוי לו, כל שומר שבת כדת מחללו, שכרו הרבה מאוד על פי פעלו, איש על מחנהו ואיש על דגלו. זמירות ליל שבת

ביאר בספר שיח יצחק לרבי יצחק ירוחם בורודיאנסקי שליט"א, כי כל אחד זוכה כמדורגתו בקיומה של השבת, ועל זה ממשיך הפייטן ומפרט בהמשך הזמר את מדרגות שמירת השבת.

המדרגה הראשונה במעלה היא - אוהבי ה' המחכים לקירבת אלוקים בבנין אריאל, שישו ושמחו ביום השבת ששקולה כנגד כל התורה, ואי אפשר לשער את הקירבה שזוכים על ידה, וזוהי המנוחה השלמה שאתה רוצה בה, ולכן אמרו לקל ברוך אשר נתן מנוחה לעמו ישראל.

המדרגה השנייה היא - דורשי ה' המהדרים בקיום מצוותיה, מאחרים לצאת וממהרים לבוא, שמחים לשמרו ולערב עירובו, ואף שלא זכו להגיע לדרגת אוהבי ה', אבל הם זרע אברהם אוהבו ההולכים בדרך, זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו.

הדרגה הנמוכה מזו היא - טהורים ירשוה, שהשבת ירושה להם מאבותיהם, ויקדשוה כמצות ה' ככתוב בתורת משה לקדש יום זה משאר הימים ככלה בין רעותיה משובצה, ובוה הם מעידים על מעשה בראשית, ויכל אלוקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה.

אך יש מדרגה פחותה יותר - כל זרע יעקב יכבדוהו כדבר המלך ודתו כי יום קדוש הוא מבואו ועד צאתו, לנוח בו ולהתענג בו באכילה ושתיה.

על כל המדרגות נאמר: משוך חסדך ליודעך, שמחם בבנין שלם, באור פניך תבהיקם ונחל עדניך תשקם. אך איש על מחנהו ואיש על דגלו, שכן אינו דומה דרגה אחת למשנהו, ואף שכל שמירת השבת יתחלק לפי דרגותיה.

מעשה לשבת

החלום ופתרונו

הכהן שבדרון זצ"ל, סיפר כי בין כתביו של המהרש"ם נמצא פתק ובו הסיפור המצמרר דלהלן:

היה זה עוד בזמן שהמהרש"ם כיהן כרבה של יאזלוביץ, כאשר חלם פעם אחת בליל שבת קודש, שהוא עצמו עומד בבית דין של מעלה, ודנים שם אברך אחד מבני הקהילה, על אשר חילל את השבת במלאכת איסור, ופסקו את דינו של אותו אחד למיתה בידי שמים בשל עוון זה.

בבוקר שקל המהרש"ם בדעתו אם לספר את החלום לאברך, וגמר בדעתו שאם אותו אברך יגש אליו אחרי התפילה וידבר עמו בדברי תורה, הרי שיספר לו את החלום, אך אם לא יגש אליו מעצמו, לא יספר לו.

אחרי התפילה, כשכמעט כל הציבור כבר עזב את בית הכנסת, נשאר המהרש"ם בבית הכנסת ללמוד את פירושו של האור החיים על פרשת השבוע, והנה לפתע ניגש אליו אותו אברך וביקר אותו בברכת שבתא טבא. מיד אמר לו המהרש"ם שימתין לו מעט, כי רוצה הוא לדבר עמו על דבר מה.

כאשר אך אמר זאת המהרש"ם, פרץ האברך בכבי, והחל לספר את אשר אירע עמו אמש. מעשה שהיה, האברך ישב ולמד ביום שישי כשמקמתו בפיו, ועיין בתלמודו. כך נגד עם הזמן, והמשיך לעשן, ולא שם לב שכבר התקדש היום, ושאלף פעם אחת מהמקמרת לאחר זמן כניסת השבת. לפתע שם על לבו, כי כבר שקעה החמה והתקדש היום, ונבהל מאוד על זה שחילל את השבת בשוגג, ובא לשאול את הרב ולבקש ממנו דרך תשובה על כך.

הרב סיפר לו מיד על חלומו שחלם בלילה, והאברך החל לבכות במר נפש. הרב הרגיע אותו וסידר לו פדיון נפש ותיקון תשובה המבואר בפוסקים למי שנכשל בחילול שבת בשוגג. ואכן אותו אברך נשאר בחיים, ולא אירע לו מכשול.

זה כמה אנשים המזכירים לו שהם נכתבים למיתה, וכך היה שבאותה שנה מתו כולם רחמנא ליצלן.

אף התקשרותו אל הצדיק הנודע האדמו"ר הקדוש רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב זיע"א, באה בעקבות חלום פלאי אותו חלם. היה זה כאשר חלה במחלת הטיפוס, והגיע עד שערי מוות. והיה בחליו, חלם שדנים אותו בבית דין של מעלה, ויצא דינו שלא יהיה עוד. והנה הגיע דמות של צדיק, ולימד עליו סניגוריה והמתיק עליו את הדין, וכך נגורו לו עוד עשרות שנות חיים. כאשר הוכרז בבית דין של מעלה, כי הצדיק רבי אייזיק מזידיטשוב המליץ על אריכות ימיו שלו. כאשר התרפא המהרש"ם וקם ממיסת חליו, חשקה נפשו לדעת מי הוא הצדיק הזה שהמליץ עליו טוב, ונסע לזידיטשוב, ומה נפעמה רוחו לדעת ולהיווכח כי דמותו של צדיק זה, הוא הינו הדמות שהמליצה עליו טוב בבית דין של מעלה, ומאותה שעה ואילך קיבל את מרותו של הצדיק, ונסע אליו תכופות.

נכדו המגיד הירושלמי שנקרא על שמו: רבי שלום מרדכי

מגדולי הגדולים ששתל הקדוש ברוך הוא במאה הקודמת ביהדות גליציה המפוארת, היה הגאון הנודע רבי שלום מרדכי הכהן שוואדרון זצ"ל המכונה המהרש"ם, שכיהן ברבנות בקהילות גדולות ומפוארות, והרביץ בהם תורה לאלפים, והאיר עיני ישראל וחכמיו בפסקיו ותשובותיו כששמו התפרסם לתהילה כמושב הדור, כשכל יום היו מגיעים למעונו חבילות דואר מכל קצוות תבל שבהם הריצו רבנים ותלמידי חכמים את שאלותיהם לפניו, והוא השיב תשובות בהירות בכל חלקי התורה, כפי שהם משתקפות ממרכי ספרי השו"ת שלו, המכילים לא פחות משלושת אלפים שבע מאות חמישים תשובות בכל חלקי התורה.

בכמה קהילות קדושות כיהן המהרש"ם במרוצת שנות חייו, עד שהתעלה לכסא הרבנות בעיר ברעז'אן שעל שמה נקרא הרב מברעז'אן, או בהגייה האידישית: דער ברעז'אנער רב. קודם לכן כיהן בצעירותו כרבה של העיירה פוטוקולוטי, שם פירסם את בכור חיבוריו: "משפט שלום" על חושן משפט, כשהספר הביא להתפעלות רבה בקרב גדולי ישראל. משם נקרא המהרש"ם לכהן ברבנות העיר יאזלוביץ, שם כיהן במשך שבע שנים, עד שנקרא לכהן ברבנות העיר בוטשאטש ומעם עלה והתכתר ברבנות ברעז'אן במקומו של הגאון האדיר רבי יצחק שמעלקים זצ"ל בעל ה"בית יצחק".

בגודל קדושת תורתו וצדקותו, התגלו לו לעתים מחוות אלוקים, כפי שסיפר פעם לבנו, כי בצעירותו באחד השנים בליל ראש השנה, כאשר שכב לנום מעט בעליית בית המדרש, חלם שבא אליו איש אחד והקיצו, ואמר לו בזה הלשון: "רוצה אתה לראות את ספר הזכרונות ספרי החיים וספרי המתים? אבל רק רגע אחד תוכל לראות, כי כך הרשיתי". התיישב המהרש"ם בדעתו לראות את ספרי המתים, וראה שם ברגע

דבריהם הם זכרונם

האדמו"ר הגה"ק רבי בנימין הלברשטאם מאבוב זצוק"ל הי"ד - ד' אב תש"א - 70 שנה להסתלקותו

מגדולי מנהיגי הדור היה האדמו"ר הקדוש והנערץ מאבוב זצוק"ל, שהנהיג את העדה המפוארת בדרכי אבותיו הקדושים, והקים לגיונות של מלך לעבודת ה'. אלפים ורבבות נהרו להסתופף בצילו ולהתחמם לאור הנהגת קדשו, שנודעה לרבים בגודל נעימות הליכותיו, ובמיוחד התפרסמו לתהילה ימי השבתות והמועדים שהונהגו במהיצתו ברוב נעימות של קדושה.

סיפר פעם הקדושת ציון הי"ד, כי נלווה הוא פעם לאביו האדמו"ר מהר"ש הראשון מאבוב זצ"ל, כשהוצרך לניתוח בבית חולים בעיר מרוחקת, ובשהותם במקום לא היה להם מקוה להתכונן לשבת, ואף לא מאכלי שבת כראוי. ואמר האדמו"ר מהר"ש לבנו: ראה, לא הלכנו לטבול לכבוד שבת, ואף מאכלי שבת כראוי אין לנו, גם תפילות בציבור לא יכולנו להתפלל, ובכל זאת אפשר למשש בכל זיות את אור קדושת השבת.

לאור זאת פירש הקדושת ציון את הפסוק 'ראו כי ה' נתן לכם את השבת על כן הוא נותן לכם ביום השישי לחם יומיים', כי יש אנשים הסוברים כי מצוות עונג שבת ניתנה כדי שעל ידה ירגישו את נועם עונג השבת. אך האמת היא הפוכה: תראו בחוש כי בעצם הבריאה אפשר לחוש את קדושת ונועם השבת אף בלא שום פעולה חיצונית, ורק משום גודל קדושת השבת נתן ה' את מצוות עונג השבת, על כן נתן ה' מצוות סעודות שבת, אבל לא בהם תלויה הרגשת הקדושה.

כה חינך והעמיד הקדושת ציון דורות וקתדראות של תלמידים ותלמידי תלמידים חסידים ואנשי מעשה, לחוש ולהרגיש את קדושת השבת ונועם יזוה במלוא עוזה. הקדושת ציון עלה על המוקד בשנות הזעם, כאשר הוא ורוב תלמידיו נספו על קדושת ה' על ידי המרצחים השפלים, אך משנתו והנהגתו נמשכת בעוז עד היום הזה בקרב המוני בית ישראל בכלל, וחסידיו באבוב בפרט שהתקוממו מעפר בדרך פלאית. ה' יקום דמו, וזכותו יגן עלינו.

משל ונמשל

ויכל ביום השביעי, שבע חנוכות ברא הקב"ה, ששה מהם חנק, ואחת שמורה לדורות, ברא יום ראשון וגמר מלאכתו והניחו, שנאמר ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, ברא יום שני וגמר מלאכתו וחנכו, שנאמר ויהי ערב ויהי בקר יום שני, וכן עד ששת ימי המעשה, ברא יום שביעי שלא למלאכה שלא נאמר בו ויהי ערב ויהי בקר, למה? הוא שמור לדורות! שני ויהי יום אחד הוא יודע לה' לא יום ולא לילה.

משל למה הדבר דומה?

לאדם שהיה לו כלי חמוד ולא רצה להנחילו אלא לבנו. כך הקדוש ברוך הוא, יום ברכה וקדושה שהיה לפניו לא רצה להנחילו אלא לבנו לישראל, תדע לך שהוא כן, בא וראה כשיצאו ישראל ממצרים עד שלא נתן להם את התורה הנחילו את השבת.

עד כאן לשון חכמינו ז"ל בפרקי דרבי אליעזר (פרק י"ח).
ביאר הרד"ל:

כל יום משישת ימי בראשית, גמר בו תכליתו וחינוכו, ולכן נאמר בו בגמרו ויהי ערב ויהי בוקר. לעומת זאת בשבת לא נכתב לשון זה, מפני שתכלית כוונתו לא התלה עדיין ולא יתגלה, עד לעתיד לבוא, שהעולם הבא הוא עיקר השבת, והוא שמור לדורות, רק שהוא ניתן לישראל בעולם הזה לשמרו לברכו ולקדשו, כדי שעל ידי כך יזכו לאורו בעולם הבא. ומרוב חביבותה, הקדים הקדוש ברוך הוא לתת אותה, עוד קודם לתורה.

יְדֵי הַשֶּׁבֶת

יְדֵים יְקָרִים!

שוב פעם מסיימים אנו חלק נוסף מחומשי התורה, ועומדים השבת להכריז חזק חזק ונתחזק בסיימו של ספר במדבר.

בספר במדבר למדנו על תהלוכות בני ישראל בשהותם במדבר, בהשקאות השכינה שנגברה עליהם בדגלים ובענני ה' ששורה עליהם, וגם בתקופות הפחות מאשרות, פאשר נעשו וננפסו מספר פעמים. עד שבסופו של דבר, עומדים הם לנחל את הארץ, ולחלק אותה לכל השבטים, כשהתורה מפרטת את גבולות הארץ המבטחת.

עוד הרבה לפני שהם נכנסים לארץ הקדש, הם מקבלים את הפרוט המדיק של גבולות הארץ, ואת ההנחיות איך לבצע את החלקה לשבטים של כל חלקי הארץ אותה הם עתידים לקבש.

הספרים הקדושים מסבירים, כי לא לחנם יוצא שפרשה זו נלמדת בתקופה זו של השנה, בשלשלת השבועות שבהם אנו מתאבלים על חרבן הבית ועל הגלות, ומתפללים ומצפים בכליון עינים לגאולה השלמה שבה נזכה שוב לנחל את הארץ בקדשנות. אין זה מקרה שקוראים פרשה זו, שבה לומדים על חביבות קדשת הארץ, על גבולותיה העתידיים, ועל ענינים נוספים הפרויכים בקדשה זו, שכן מעוררים אנו הנקא בתקופה זו, את החביבות והתשוקה שבוועקת בנו לזכות שוב לבוא אל הארץ הקדושה, ולנחל אותה מידיו של הקדוש ברוך הוא בקדשה ובטהרה, להתחדש ימינו בימים קדמונים.

ארץ ישראל הגה מקום קדוש, ולכן נדרש בה התנהגות של קדשה. התורה הקדושה מזהירה פמה פעמים, כי הארץ הקדושה אינה סובלת עברי עבקה, ונדרש להתהלך בה בקדשה.

פאשר שרויים פאורית קדשה, נדרש מהאדם להקפיד יותר על גינוני והילוכיו, ועליו להתאים את עצמו ואת הנהגותיו לקדשה בה הוא שרוי, ואם לא פה אין הוא ראוי לזפות לאותו מקום קדוש.

גם השבת היא קדש, ונדרש מאתנו להתאים את עצמנו לאורית הקדשה המאפיינת את השבת. פמוכן שהדבר הראשון והחשוב ביותר הוא לשמור את השבת פשוט מפל מלאכה ומפל דבר שעלול להביא לידי מכשול של מלאכה. אה פאשר נמצאים בתוף אורית קדשה, עלינו להתאים את עצמנו והנהגותינו לאותה קדשה, כדי שאכן נהיה ראויים אליה.

שבת שלום ומברך.

ישמחו

מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל.

לזיכוי הרבים נא הדפיסו

והפיצו בין מכריכם!

לקבלת הגליון בכל שבוע,

ולהערות הצעות ותרומות

yismechu@yismechu.com 052-7636030